

*Матеріали XIX міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених, аспірантів і студентів*

Черкаси, ЧДТУ, 2022



УДК 336 (477) (06)

Актуальні проблеми фінансової системи України [Електронний ресурс]: матеріали XIX міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів: Черкаський державний технологічний університет, 24 листопада 2022 року. Черкаси, 2022. 371 с.

Основною метою конференції є обговорення та вирішення актуальних проблем фінансової системи України, грошово-кредитних механізмів регулювання економіки, управління фінансово-економічним потенціалом суб'єктів господарювання, розвитку банківської системи та інших актуальних проблем економічної науки, а також пошук конструктивних шляхів їх розв'язання.

Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: *Григор О.О.* – д.політ.н., професор, в.о. ректора Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Заступник голови: *Демиденко В.В.* – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Члени оргкомітету:

Гончаренко І.Г. – д.н.держ упр., професор, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Березина О.Ю. – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Петкова Л.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Булатова О. В. – д.е.н., професор, перший проректор Маріупольського державного університету, м. Київ .

Токарева В. І. – д.держ.упр., професор, директор Навчально-наукового інституту управління Маріупольського державного університету, м. Київ.

Сідельникова Л.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький.

Орлова Н.С. – д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та економічної політики Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м.Харків.

Лебідь О.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м.Харків.

Бережна Л.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Dorota Jelonek, – PhD, Czestochowa University of Technology, Department of Management (Czestochowa, Poland).

Голова секретаріату: *Шевченко Анна Михайлівна* – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету, м.Черкаси.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є безперечними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.



ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Трансформація фінансового сектору внаслідок збройної агресії росії проти України та під впливом світової пандемії COVID-19

Fedorovych D. Transformations in the financial sector due to russia's military aggression	3
Балко В. Вплив російської агресії на зростання державного боргу України	5
Бережна Л. Особливості обміну готівкової гривні за кордоном в умовах воєнного стану	9
Бобровська Я. Особливості застосування нетарифного регулювання ЗЕД	13
Голубенко Ю. Стан банківської системи України в умовах війни	17
Горбенко К. Український авіаційний простір 2022	19
Гузенко О. Осучаснення змістовності функцій фінансового контролю та органів його адаптації в умовах воєнних дій в Україні	22
Дудченко Н. Цифрова трансформація економіки України в умовах війни	26
Єфіменко А. Макроекономічне середовище України: аналіз національних показників	30
Кадала В. Правове регламентування фінансового сектору України в умовах воєнного стану	34
Коваленко В. Міграційні потоки студентства в результаті російської агресії	38
Колесник В. Грошово-кредитна політика в умовах воєнного часу	41
Лесик О. Механізми захисту Національним банком України міжнародних резервів в умовах воєнного стану	43
Лопушанська Т. Кредитування та депозитні операції банків на ринку фінансових послуг під час воєнного стану	47
Михальчук Ю. Логістика зерна України в період воєнного стану	50
Небога С. Фінансова підтримка малого та середнього бізнесу під час російської агресії	53
Недовізій А. Трудова міграція до повномасштабного вторгнення росії в Україну та після	55
Соловей А. Підтримання економіки в умовах війни	58
Тарасенко Р. Державна фінансова підтримка територіальних громад під час війни	61
Шашко К. Збалансування бюджету в умовах воєнного стану	62
Якименко М. Трансформації податкового навантаження спричинені деструктивними макроекономічними подіями в Україні	66
Яценко К. Вимушена міграція і війна в Україні	69



СЕКЦІЯ 2. Питання розвитку фінансової науки

Бобир І. Сучасні методи та підходи ризик-менеджменту в умовах глобалізації	72
Думчиков А. Сучасні аспекти фінансового забезпечення соціальної сфери	74
Куц В. Вплив Луки Пачолі на розвиток обліку в Італії XV ст.	76
Остапенко В. Фінансове забезпечення закладу вищої освіти за результатами наукових та науково-технічних робіт	78

СЕКЦІЯ 3. Проблеми податкової, інвестиційної, бюджетної політики в Україні та шляхи її вдосконалення

Балик Ю. Динаміка зовнішнього державного боргу: реалії сьогодення	83
Гнатишин Л., Прокопишин О., Лега О. Напрямки екологічного відновлення у післявоєнний період	85
Гончаренко І., Слинько І. Проблеми податкової політики в Україні та шляхи її вдосконалення	88
Довга В. ВВП України в умовах повномасштабного вторгнення	90
Клиша О. ПДВ як джерело формування доходів бюджету України	93
Кулик В. Податкова політика держави спрямована на відновлення е-бізнесу в умовах воєнного стану	96
Лега О., Яловега Л., Прийдак Т. Воєнний стан та податок на доходи фізичних осіб	99
Ломако Є. Інструменти залучення прямих іноземних інвестицій в економіку країни	103
Махно С. Стратегія управління конкурентоспроможністю аграрних підприємств зернового напрямку	106
Миколенко А. Оподаткування криптовалют в Україні	109
Міняйло Д., Писаренко І., Смєхнова І. Доходи операційної діяльності у контексті аграрних розписок: визнання та облік	110
Овчаренко В. Теоретичні засади формування інвестиційної привабливості регіону	115
Огренич Ю., Кузьменко В. Екологічний податок в Україні: особливості сплати, переваги і недоліки	119
Остапенко Д. Ключові трансформації вітчизняної системи непрямого оподаткування в умовах воєнного стану	122
Прокопенко Д. Податкове резидентство. Проблеми подвійного оподаткування	126
Черненко К. Актуальні проблеми податкової системи України в умовах війни	129



**СЕКЦІЯ 4. Фінансова підтримка розвитку підприємницького
сектору в Україні в реаліях сьогодення**

Биндич Д. Організація фінансової діяльності підприємств та її удосконалення	132
Головач Т. Сучасні економічні реалії розвитку підприємництва в Україні та напрямки його фінансової підтримки	135
Головач Т. Пріоритетні напрямки державної та фінансової підтримки малих підприємств в сучасних реаліях господарювання	138
Голоскок Д. Напрямки покращення ділової активності підприємства	141
Гончаренко Ю. Формування курсу фінансування інвестиційних потреб агропромислових підприємств	143
Довгаленко А. Управління власним капіталом підприємства	145
Загаровський А. Правила планування джерел фінансування діяльності підприємств	147
Кавіцький М. Фінансові інструменти розвитку підприємств агропромислового комплексу	149
Кушнірчук М. Ризик – менеджмент в управлінні фінансовою безпекою суб'єктів господарювання	151
Маслюк А. Концепція організації фінансової стратегії	153
Мелецька А. Проблеми та шляхи вдосконалення дебіторської заборгованості на підприємстві	156
Новіков В. Транспарентність корпоративних фінансів у контексті забезпечення суспільно-економічного розвитку	158
Пігуль Н., Поповченко А. Напрями забезпечення фінансової стійкості підприємства	161
Поліщук А. Проблеми фінансового забезпечення суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану	163
Саєнко Я. Економічна ситуація України внаслідок вторгнення російської федерації	166
Стороженко І. Фінансове забезпечення розвитку системи малого бізнесу	169
Темченко О. Сучасні методи та інструменти управління оборотними активами підприємств	171
Чмиренко С. Оцінка економічного потенціалу підприємства	174
Чухно Р. Роль лізингу як джерела формування інвестиційних ресурсів	177



СЕКЦІЯ 5. Фінансові ринки, фінансові посередники

Бережна Д. Актуальні питання фінансової інклюзії в Україні	182
Кривенко Ю. Валютний ринок України під впливом глобальних викликів сьогодення	184
Семенових О. Особливості інвестиційної політики банківських установ України	187

СЕКЦІЯ 6. Інновації та сучасні фінансові технології

Добровольська Д. Трансформація міжнародного бізнесу в умовах індустрії 4.0	191
Замогильна А. Практика стратегічного управління інноваціями на підприємстві	194
Марченко Я., Чорний А. Інноваційний потенціал, як джерело фінансування розвитку підприємницьких структур	196
Перевезнюк М. Інтеграція державних послуг Україна-Польща для спрощеного надання послуг громадянам України в період російської агресії	199
Печенко Р. Інноваційні технології як чинник розвитку ринку фінансових послуг	201
Правосуд В. Інновації та сучасні фінансові технології	204
Сарана Л. Фінансові інновації в банківському секторі економіки	206
Семеренко В. Розвиток цифрового банкінгу: проблеми та перспективи	208
Ситник О. Механізм забезпечення економічної модернізації	211
Слинько І. Сучасні фінансові технології як фактор розвитку фондових ринків	213

СЕКЦІЯ 7. Питання менеджменту і маркетингу у фінансовому секторі

Бойко Н. Інноваційний розвиток економіки в Україні	217
Булатова А., Натура Д. Удосконалення управління маркетингової діяльності підприємства на основі розробки системи критеріїв комплексної оцінки її ефективності	219
Бурковська А., Бурковська А. Особливості маркетингу фінансових послуг	223
Городіщенко Д. Сучасні підходи до менеджменту та маркетингу у фінансовому секторі	225
Дубовик Я. Сучасні принципи організації управління персоналом:	227



зарубіжний досвід

Дяк В. Особливості менеджменту організацій в умовах сучасної кризи	230
Кардаш І. Розвиток SMM в країнах Європи	233
Кравець О., Дем'яненко О. Маркетингова діяльність компанії в умовах змін	235
Крючко М. Сучасні підходи до управління організаціями	237
Мандибура Я., Семиз І. Розвиток комплексу маркетингу підприємства	242
Петричак О., Золотаренко В. Комплекс маркетингових комунікацій у стратегічному управлінні маркетинговою діяльністю підприємства	244
Потапенко Р., Васильченко О. Тенденції формування збутової діяльності підприємства	246
Сторчак В., Мальований Я. Економічна стійкість підприємства в умовах становлення ринкових відносин	249
Філіпчук В., Несененко І. Розвиток теоретичних основ економічної безпеки підприємства	252
Чубенко А., Ільєнко А. Інноваційні інструменти інтернет-маркетингу в епоху цифровізації	255
Шпак К. Поняття менеджмент - маркетингу в системі управління організацією	257

СЕКЦІЯ 8. Актуальні питання розвитку банківської системи та забезпечення її фінансової стабільності

Башинська А. Аналіз фінансових інвестицій АТ «УКРСИББАНК»	260
Жернова О. Онлайн-банкінг в Україні: стан та перспективи розвитку	264
Посмітна М. Сучасні тенденції у монетарній політиці центральних банків світу	268
Чамлай Ю. Концептуальний підхід АТ КБ «ПРИВАТБАНК» до організації та впровадження інноваційних послуг	271

СЕКЦІЯ 9. Застосування економіко-математичного моделювання та сучасних інформаційних технологій для вирішення актуальних фінансових завдань

Leshchenko M. Modern methods for parametric identification of economic indicators approximation model	275
Божок І. Організація обліку виробництва продукції у фермерському господарстві в умовах цифровізації	277
Корпан А. Формування стратегічних альтернатив забезпечення економічної ефективності підприємств	281



Снитюк О. Факторний аналіз як один з базових методів для дослідження показників фінансово-економічної діяльності	284
Фещенко С. Моделювання діяльності підприємства: цифрова трансформація	287
Чіков І. Підхід до визначення рівня інноваційного потенціалу аграрних підприємств	289

СЕКЦІЯ 10. Страхування в Україні: стан та тенденції розвитку

Кот Р. Інститути, механізми, інструменти розвитку страхового ринку	293
Крупка Т. Розвиток аграрного страхування в Україні	297
Погула К. Страхування в Україні під час дії воєнного стану	301
Полінкевич Р. Стан та перспективи стратегічного партнерства польщі та України	303
Тарасенко А. Економічний стан ринку страхування в Україні після початку повномасштабної війни	306

СЕКЦІЯ 11. Міжнародна практика розвитку фінансових систем

Кузьменко О. План Маршала: післявоєнне відновлення. Погляд із сьогодення	310
Мезенцев Є. Сучасні акпети взаємодії національних економік у світовому господарстві	312
Мезенцев Д. Особливості ризиків фінансової глобалізації в сучасній економічній системі	314
Смоляк Н. Порівняльна характеристика податка на додану вартість законодавства зарубіжних країн та України	316
Шенкаренко В. Особливості устрою фінансових систем країн-лідерів світової економіки	318

СЕКЦІЯ 12. Механізми державного управління

Гой Ю. Державне сприяння формуванню рекреаційних центрів	321
Головашова Д. Удосконалення нормативно-правової бази для органів місцевого самоврядування	323
Дмитрієва М. Проблеми аудиту Рахункової палати України	326
Капелюшок С. Особливості значення місцевого бюджету як важливої складової місцевого самоврядування	333
Мазур К. Децентралізація органів місцевого самоврядування	335
Макарченко А. Зміна національної парадигми управління державою в	337



*XIX міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»*

умовах воєнного часу	
Марку А. Повоєнна відбудова України або як стати сильнішою крізь призму економічного врядування	31
Орлова Н. Державне регулювання охорони здоров'я України в умовах євроінтеграції та сталого розвитку	343
Пігуль Н., Пігуль Є. Загальні цілі та принципи запобігання і протидії корупції в економіці	346
Приймаченко В. Митний аудит в умовах воєнного стану	348
Савченко Т. Державні механізми регулювання розвитку регіональних продовольчих ринків	350
Семенова С. Прогнозування та його використання в державному управлінні	353
Трифопова С. Кібербезпека в Україні 2022	356
Федотова В. Особливості функціонування державного механізму у векторі фінансового сектору під час війни	359
Шураєв Д. Важливість та необхідність державного управління	361



*XIX міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»*

Наукове електронне видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ XIX МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ, АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ

24 листопада 2022 року

В авторській редакції

Гарн. Times New Roman. Обл.-вид. арк. 18,75.

Черкаський державний технологічний університет
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 896 від 16.04.2002 р.
бульвар Шевченка, 460, м. Черкаси, 18006.

Кафедра фінансів ЧДТУ finance@chdtu.edu.ua



СЕКЦІЯ 9. Застосування економіко-математичного моделювання та сучасних інформаційних технологій для вирішення актуальних фінансових завдань

УДК 330.4

Maryna Leshchenko – PhD

Cherkasy State Technological University

MODERN METHODS FOR PARAMETRIC IDENTIFICATION OF ECONOMIC INDICATORS APPROXIMATION MODEL

Nowadays, the actual task is the development of methods for parametric identification of the economic indicators approximation model, which is used in intelligent financial computer systems. A particular interest is the approbation of such methods based on the economic data. The informatization level of the economy, society and business is important in today's world. Any country in the world can benefit from the technological and digital innovations that develop, interact, improve and grow all the components of the economy. Therefore, it is very important to assess the relationship between indicators of the digital sphere and macroeconomic development results of the countries in the world. The methods based on the synthesis of probabilistic model algorithms and annealing simulation (Bayesian optimization with annealing simulation, Markov optimization with annealing simulation, and extended compact genetic algorithm with annealing simulation) were proposed to improve the efficiency of numerical optimization methods.

The problem of increasing the efficiency of finding a solution to a numerical optimization problem based on probabilistic multidimensional discrete evolutionary metaheuristics is presented as the problem of finding such an ordered set of operators $\{A^{rp}, A^{cr}, A^{gn}, A^{rd}\}$, the iterative application of which ensures finding such a solution x^* , for which $F(x^*) \rightarrow \min$ and $T \rightarrow \min$, where A^{rp} – is the reproduction operator, A^{cr} – is the probabilistic model creation operator, A^{gn} – is the descendant generation operator, A^{rd} – is the reduction operator.

The level of digital technology development in different countries is largely determined by indicators and factors that form a comprehensive description of the socioeconomic object in many ways, reflecting the level of digital development and performance of different countries.

We have formed the data set of macroeconomic indicators that form the national economy performance (the gross domestic product (GDP) per capita, final indicators for the year, US dollars, Y), and determine it through indicators of the digital technologies' development. These indicators include frontier technology readiness index, annual (ICT-component), X1, frontier technology readiness index, annual (research and development component) X2, share of ICT goods as percentage of total



trade, annual, %, X3, International trade in digitally-deliverable services, value, annual, US dollars in millions, X4. All indicators were formed for the 2010-2020 period, for 159 countries of the world economy.

Numerical research was carried out using the scikit-opt module. The Pandas module was used to fill in missing values through linear interpolation, as well as for table data I/O. The economic indicators of 159 countries over 10 years have been used [1].

The population size is $K=100$, maximum number of iterations is $N=100$, initial temperature is $T_0=106$, cooling coefficient is $\beta=0.94$, size of intermediate population is $\tilde{K}=100$, number of descendants is $\hat{K}=100$, maximum number of edges is $A^{\max}=2$, parameter $a=1.7$.

The results of the comparison of the proposed methods with the classical methods are presented in Table 1.

Table 1

Comparison of the proposed numerical optimization methods with the existing one based on the root mean square error criterion

№	Method	Mean squared error of the method	
		of the proposed method with annealing simulation	of the existing method
1	Bayesian optimization algorithm	0.04	0.08
2	Markovian optimization algorithm	0.03	0.07
3	Advanced compact genetic algorithm	0.02	0.06

The selected values of the parameters of the proposed numerical optimization methods provide a high probability of mutation at the initial iterations and a low probability of mutation at the final iterations. Classical methods based on a probabilistic model do not consider the number of iterations in the reproduction operator, which reduces the accuracy of finding a solution. The proposed methods make it possible to eliminate these disadvantages. The proposed optimization methods, due to the principle of organizing the study of the entire search space at the initial iterations and the direction of the search at the final iterations, can improve the search accuracy, and also do not require the conversion of the fitness function. The proposed methods make it possible to expand the scope of metaheuristics based on probabilistic models and contribute to increasing the efficiency of intelligent economic computer systems. Prospects for further research is the study of the proposed methods for a wide class of artificial intelligence tasks.

References:

The economic indicators database URL:
https://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx?sCS_ChosenLang=en